
De reis van de held(in)

TEKST EN BEELD: JOLANDA HOLWERDA

Jolanda Holwerda (oprichter Lof magazine & Lofacademy, yogadocent, partner Perpetuum) is net terug van het lopen van een deel van de Camino naar Santiago de Compostela. Het was een jarenlange wens om dat te doen. Het voelde alsof ze iets af te leggen had, maar het tegengestelde bleek waar. Ze had iets te omarmen, in te sluiten, in haar hart te gaan dragen.

Vorig jaar kwam ik tijdens een training iemand tegen die zich aan het voorbereiden was op haar reis naar Santiago de Compostela. Ze had een nare scheiding achter de rug en tijd nodig om zichzelf te hervinden. Meteen was ik getriggerd. Ze vertelde me hoe de reis een pelgrimstocht voor mensen in onze tijd weerspiegelt. Hoe mensen met een vraag op reis gaan en gedurende het wandelen van de Camino (de Weg) tot inzicht komen en antwoord krijgen op hun vraag. Daarbij schetste ze ook het beeld van mensen die aan het eind van de reis, als hun journey voltooid is, hun wandelschoenen in zee gooien. En bij dat beeld kreeg ik meteen tranen in mijn ogen. Ergens was ik geraakt tot in het diepste van mijn ziel. Ik wist: dit is wat ik wil doen. Met een wijds gebaar mijn schoenen in het water gooien. Waar het beeld van schoenen weggooiën precies over ging wist ik niet, maar het had iets te maken met Lof. Het bedrijf dat ik de afgelopen tien jaar rond Lof magazine met veel succes had opgebouwd. En met nog veel meer pijn en moeite had afgebouwd...

Van magisch naar helend

Ik ben altijd gefascineerd geweest door Joseph Campbells boek *The Heroes Journey* en ik werk daar ook veel mee in trainingen. Misschien omdat ik ten diepste geloof dat er een diepere betekenis achter ieders leven zit. Tijdens de Trainersopleiding bij Phoenix die ik in 2014 heb gedaan, beschreef ik de weg die ik zelf heb afgelegd: van magisch naar helend. Magisch omdat ik Lof Magazine in de wereld had gezet. *A dream came true.*

Om vrouwen met ambities op het gebied van werk, gezin en maatschappij, herkenning, erkenning en inspiratie te bieden richtte ik in 2007 Lof magazine op. Daarmee stapte ik de wereld van de glossies in. Een magische wereld, waarin ik opeens hoofdredacteur en uitgever tegelijk was. Naast het in de wereld zetten van een magazine en het creëren van een platform voor ambitieuze vrouwen,

startte ik ook de Lof Academy op om vrouwen te inspireren hun ambities waar te maken. Zo werd het blad met een missie een missie met een blad, waarmee er een beweging op gang kwam en waarvoor ik de Joke Smit Prijs voor emancipatie heb gewonnen in 2009.

Maar gaandeweg verdwenen de inspiratie en drive waarmee ik Lof gestart was en gingen de financiële zorgen overheersen. Het werd overleven. Hoe ben je een goede leider als je je bedrijf niet financieel op de rit kunt houden? Hoe kun je er voor je mensen zijn als je niet weet of je aan het eind van de maand nog hun salaris kunt betalen? Ik ervoer veel schuld en schaamte. Weliswaar was het een moeilijke tijd om een bedrijf te lijden, met een mediawereld die op zijn kop stond en de economische crisis waar we middenin zaten, maar toch voelde het als een persoonlijk falen.

Ik volgde opleidingen en deed veel aan persoonlijke ontwikkeling om overeind te blijven. Zo realiseerde ik me tijdens de Trainersopleiding die ik volgde dat ik de ambities van mijn oma en mijn moeder en al die andere vrouwen aan het verwezenlijken was, die niet de kans hadden gekregen een carrière en gezin te combineren. Maar ik realiseerde me ook dat het zo niet langer ging. Dat ik kapot van al het harde werken – en een (volgende) burnout nabij – niet langer de kar wilde blijven trekken en met een volgeladen wagen door het leven wilde gaan. Omdat ik de TGV die ik in gang had gezet niet langer bij kon benen en verlangde naar een leeg hoofd en een boemeltje waar ik zelf het tempo kon bepalen. Maar het schuldgevoel over het in de steek laten van mijn missie bleef.

Welcome home bij De maskermaker

In de daarop volgende training, De maskermaker, wilde ik aan de hand van de maskers een nieuwe landkaart >

voor mezelf creëren. Hoe knap ik het ook vond dat ik Lof heb opgebouwd van niets naar een toonaangevend bedrijf, ik vond het minstens zo knap dat ik het uit lijfsbehoud weer heb weten af te bouwen naar iets wat behapbaar was, mezelf meer ademruimte gaf en mezelf niet zo voortstuwde. Maar het was ook pijnlijk. Pijnlijk om de droom niet verder gestalte te kunnen geven, een plek te vinden waar het kind dat ik ter wereld had gebracht, kon laten landen, en waar ik het samen met anderen naar een volgende fase kon brengen.

En ook al begreep ik inmiddels hoe je familiesysteem doorwerkt in alles, ik wilde nog beter doorgronden hoe het komt dat ik de keuzes maak die ik heb gemaakt en mezelf nog altijd tot het uiterste drijf. Dat ik die eeuwige kritische stem nooit het zwijgen op kan leggen. Dat het nooit genoeg is. Hoe succesvol ook naar de buitenwereld, van binnen bleef dat gevoel dat ik tekortschoot als werkgever, als trainer, als moeder, als echtgenoot... en dat ik gefaald had van Lof een succes te maken.

De reis langs de maskers was voor mij een manier om de puzzelstukjes bij elkaar te rapen. Het schizoïde masker was een *welcome home*. Een feest der herkenning. Dit is wie ik ben. Dit is waarom ik theologie heb gestudeerd, waarom ik altijd op zoek ben naar essentie.

Het masochistische masker gaf ook veel herkenning, maar op een minder feestelijke manier. Het beeld van het kruis waar ik mezelf aan op had gehangen tijdens een meditatie, kwam meteen boven. De arts die ooit tegen me zei dat de missie van Lof groter was dan ik. Dat mijn spirit wel wilde maar mijn lichaam het niet trok. Ik heb veel (op)geofferd om mijn missie te realiseren.

Ook het orale masker kwam boven. Het masker dat ik zo goed ken. Veel geven maar weinig nemen en dan uiteindelijk het vuurtje in mezelf op laten branden. Ook kwam ik er achter dat er nog veel niet genomen rouw was rond Lof. En zelfs schaamte. Meer dan me lief was. Ik schaamde me voor mijn gevoelens van tekortkoming en krapte omdat ik dat van thuis zo ken terwijl ik zo graag wil leven vanuit het gevoel van dankbaarheid en overvloed. Maar zolang ik die gevoelens van tekort, schuld en schaamte nog niet erkend had, was het ook moeilijk de parelkaart te nemen. De kant van mijn spiritualiteit, het weten, mijn inlevingsvermogen, het voorbij behoeftes voelen. Maar ook de kant van het verlangen naar vrije expressie weer te kunnen voelen en buiten de gebaande paden mogen lopen.

De Camino geeft jou wat je nodig hebt

Het lopen van de Camino was een van de cadeautjes die ik mezelf gunde na De maskermaker. Nog steeds werd ik emotioneel bij het beeld van het schoenen gooien in de zee. Dus het was nu echt tijd om te gaan. Het koste tijd en moeite om het te regelen en vooral om mezelf deze *journey* te gunnen, maar afgelopen mei ging ik op reis naar Santiago. Om los te laten wat er nodig was en achter mijn echte *reason of being* te komen, nu Lof voorbij was. Maar, zoals Leoni Jansen me al zei: 'Vraag niets aan de Camino, de Camino geeft jou wat je nodig hebt.'

Op dag vier gebeurde het. Ik liep die dag alleen en opeens stroomden de tranen over mijn wangen. Opeens kon ik voelen wat voor een moedig meisje ik al die jaren was geweest. Altijd had ik het avontuur opgezocht in mijn eentje.

Was ik op pad gegaan. Het meisje dat op klompjes het tuinhek uit ging om de wijde wereld in te gaan. Hoe moedig was dit meisje eigenlijk niet? Ik voelde dat ik haar eindelijk kon omarmen, insluiten, de erkenning en liefde kon geven die zij nodig had. En daarop volgde op dag vijf, de dag voordat ik Santiago bereikte, mijn *blissful moment*. De vraag die ik die dag meenam uit de *Heroes Journey* was: vraag niet wat jij van het leven wil, maar wat wil het leven van jou?

Opeens werd ik overvallen door een gevoel van dankbaarheid. Dankbaarheid voor mijn benen en mijn lijf die mij deze tocht lieten maken, dankbaarheid voor mijn kinderen, mijn echtgenoot, mijn ouders en iedereen op mijn pad. En opeens kwam daar het verpletterende inzicht. Ik hoef Lof helemaal niet weg te gooien. Ik mag het als een kostbare schat in mijn hart insluiten. Of het zich nu al dan niet in de vorm van een magazine manifesteert, ik heb iets in de wereld gezet waar ik heel veel vrouwen mee inspireer en waar ze zich aan kunnen laven. Ondanks de beproevingen op mijn pad heeft het leven mij exact uitgenodigd om dit in de wereld te zetten.

En ja, dat vergt moed. Elke keer weer. Het verenigen van de yinwereld, het feminiene in ons, met de yang wereld, het masculiene in ons, is een opgave en gave tegelijk. Nog steeds gelden voor vrouwen in organisaties waar mannen nog veelal de overhand hebben andere spelregels dan voor mannen. Het carrièrepad is nog veelal mannelijk gedefinieerd en vrouwelijk leiderschap nog niet iets vanzelfsprekends. Veel vrouwen passen zich (onbewust) aan aan de omgeving en 'vermannen zich', terwijl ze zich ondertussen in veel bochten wringen om het op alle terreinen goed te doen. Dit gaat ten koste van hun energie en geloof in zichzelf.

Meester van twee werelden

Juist voor vrouwen die niet van huis uit gewend zijn zich te manifesteren is de hamvraag van Joseph Campbell zo krachtig: vraag niet wat jij van het leven wil maar wat wil het leven van jou? Die vraag nodigt je uit om over je schaduw heen te stappen en in het licht te gaan staan. Ook al vergt dat elke keer weer om je belemmerende overtuigingen los te laten en de parelkant van je masker te zien.

Dat is het cadeau wat ik van de Camino heb gekregen. Het gaat niet om mij, het gaat om wat het leven van mij vraagt. En daarom draag ik Lof nu *close to mijn heart* en blijf ik doen wat ik al deed.

Het samenbrengen van hoofd en hart, feminien en masculien, yin en yang. We hebben allebei nodig in het leven, maar als je maar een kant inzet van jezelf, is het alsof je op een been wandelt. Als het vrouwelijke yin-principe afwezig is dan behandelen we het lichaam – of de aarde – als een object, met geen plek voor kwetsbaarheid of emoties. Dan worden alle fragiele kanten van het leven ondermijnd. Het is mijn missie de wereld een beetje minder yang en meer yin te maken en om, met Joseph Campbell te spreken, mensen uit te nodigen meester te worden van twee werelden. De binnenwereld die we allemaal in ons hebben te integreren met de buitenwereld. Dat wat je in de binnenwereld ontdekt hebt, toe te passen in de realiteit en daarmee de wereld een beetje mooier, verdraagzamer en inclusiever te maken. Ik heb ervaren dat in ieder van ons die held of heldin schuilt die dat tot stand kan brengen. Je hoeft alleen maar open te staan voor jouw *call to adventure* en op pad te gaan. 🌍

